

ONGEVRAAGD ADVIES: Integrale aanpak tegen femicide, gendergerelateerd geweld en geweld tegen kinderen in Meierijstad.

Datum: 2 maart 2026.

Geadresseerd aan: College van B&W Meierijstad.

Betreft: Beleidsadvies voor een integrale lokale aanpak van femicide, gendergerelateerd geweld en kindveiligheid in situaties van (bijna-)femicide.

1. Aanleiding

De Adviesraad Sociaal Domein (ASD) constateert dat er binnen de gemeente Meierijstad wel aandacht bestaat voor het bredere domein van 'Zorg en Veiligheid', maar dat een specifiek en integraal beleidskader gericht op **gendergerelateerd geweld, femicide en geweld tegen kinderen die leven in situaties van (bijna-)femicide** ontbreekt.

Deze vormen van geweld zijn onderling nauw verweven en vormen voor zowel vrouwen als kinderen een ernstige bedreiging voor veiligheid, gezondheid en maatschappelijke participatie. De ASD acht het noodzakelijk een expliciet advies uit te brengen, gericht op structurele regie, beleidsmatige borging en een samenhangende ketenaanpak.

2. Centrale beleidsvraag.

Hoe kan de gemeente Meierijstad, in aansluiting op landelijke programma's en via versterking van de regionale en lokale zorg- en veiligheidsketen, komen tot een duurzaam, effectief en preventief beleid ter bestrijding van gendergerelateerd geweld, ter voorkoming van femicide en ter structurele bescherming van kinderen die direct of indirect slachtoffer zijn van (bijna-)femicide?

3. Werkwijze.

Dit advies is opgesteld op basis van:

- Analyse van bestaande beleidsdocumenten en ketenstructuren.
- Signalen van inwoners, hulpverleners en maatschappelijke partners.
- Bespreking binnen de ASD over risico's, knelpunten en maatschappelijke ontwikkelingen rondom gendergerelateerd geweld en kindveiligheid.

4. Inwonersperspectief en maatschappelijke urgentie.

Een veilige leefomgeving vormt een kernverantwoordelijkheid van de gemeente. Gendergerelateerd geweld en femicide behoren tot de meest ernstige uitingsvormen van huiselijk geweld.

Kinderen die blootstaan aan dit geweld—als getuige, mede-slachtoffer of als achterblijvend kind na (bijna-)femicide—zijn **zelfstandig slachtoffer** en hebben recht op een beschermde, veilige en herstellende omgeving.

Impact op kinderen:

- Verhoogd risico op psychotrauma, angststoornissen en gedragsproblemen.
- Ontwikkelingsschade door chronische onveiligheid.
- Loyaliteitsconflicten en identiteitsproblemen.
- Risico op het doorgeven of herhalen van geweldspatronen op latere leeftijd.
- Verlies van ouders, netwerk, stabiliteit en basisveiligheid.

Maatschappelijke risico's:

- Gebrek aan signalering bij professionals kan leiden tot escalatie en femicide.
- Onvoldoende kennis van patronen zoals dwingende controle verhindert tijdig ingrijpen.
- Kinderen worden nog te vaak niet structureel meegenomen in veiligheidsbeoordelingen.

5. Beleidsadvies en aanbevelingen.

Hoofdaanbeveling 1: Sluit aan bij het landelijke programma 'Veilige Steden'

Dit programma ondersteunt gemeenten met kaders, expertise en bewezen interventies voor het voorkomen van gendergerelateerd geweld en femicide. Deelname versterkt de beleidsmatige en uitvoerende slagkracht en biedt toegang tot gerichte kennis over kindveiligheid binnen deze context.

Hoofdaanbeveling 2: Ontwikkel een integraal en meerjarig Lokaal Actieprogramma Gendergerelateerd Geweld, Femicide en Kindveiligheid.

Het actieprogramma moet minimaal bestaan uit de volgende samenhangende pijlers:

Preventie:

- Structurele bewustwordingscampagnes over gendergerelateerd geweld, schadelijke machtsdynamieken en risicopatronen.

- Toegankelijke informatie en laagdrempelige hulp via o.a. de Sociale Wegwijzer.
- Gerichte aandacht voor jongeren, waaronder ‘dating violence’.
- Preventieve inzet binnen gezinnen waar kinderen aanwezig zijn.

Signalering:

- Verplichte deskundigheidsbevordering voor professionals in onderwijs, zorg, jeugdhulp, wijkteams, politie en ketenpartners.
- Versterking van risicotaxatie en signaleringsmechanismen gericht op dwingende controle, stalking, escalatie-indicatoren en risico’s voor kinderen.

Bescherming en nazorg:

- Uitbreiding en borging van opvang- en beschermingscapaciteit voor vrouwen en kinderen.
- Inzet van gespecialiseerde traumazorg en langdurige nazorg voor kinderen.
- Implementatie van het *Aanpakplan Kinderen van Femicide Slachtoffers*, inclusief juridische ondersteuning, stabiliteitsherstel en langdurige begeleiding.

Hoofdaanbeveling 3: Instellen van een Programmagroep ‘Veilige Steden – Meerijstad’

De programmagroep krijgt beleidsmatige én uitvoerende verantwoordelijkheid voor:

- De aanpak van gendergerelateerd geweld;
- De preventie van femicide;
- De structurele bescherming van kinderen in situaties van (bijna-)femicide.

De programmagroep bestaat uit vertegenwoordigers van gemeente, politie, Veilig Thuis, GGD, GGZ, onderwijs, woningcorporaties en gespecialiseerde opvang. De gemeente voert de regie.

6. Financiële en uitvoeringsaspecten:

- De gemeente borgt regie en programmamanagement.
- Een capaciteitsanalyse wordt uitgevoerd voor opvang, veiligheid en zorg.
- Er worden bindende afspraken gemaakt met ketenpartners over verantwoordelijkheden, bereikbaarheid, informatiedeling en uitvoering.

7. Risico’s en monitoring:

- **Samenwerking:** succes staat of valt met structurele ketensamenwerking en heldere governance.
- **Monitoring:** ontwikkel een monitoringskader met indicatoren zoals meldingen, signaleringsrespons, duur en effectiviteit van hulpverlening, en lange termijn veiligheid van kinderen.
- **Rapportage:** jaarlijkse rapportage aan college, gemeenteraad en ASD.

8. Verzoek om bestuurlijke reactie.

De ASD verzoekt het college om:

1. Binnen de vastgestelde termijn schriftelijk te reageren.
2. Een expliciet besluit te nemen over deelname aan het programma 'Veilige Steden'.
3. De ASD te betrekken bij inrichting en monitoring van de programmagroep.
4. De ASD jaarlijks te betrekken bij beleidsmatige evaluatie en doorontwikkeling.

Met vriendelijke groet.

Mari van der Aalsvoort

Voorzitter ASD Meierijstad